ISSN 2991-8200

Дитячий журнал Української громади Республіки Хорватія

МАВКА
MAVKA

Dječji časopis Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

#15, травень-червень / svibanj-lipanj 2026.

Дорогі читачі!

Ось і завершився навчальний рік...

Скільки цікавих пригод ми прожили у ньому! А особливо наприкінці весни, коли сонечко вже пригріло як слід. Згадаймо, як це було, на сторінках "Мавки".

Особлива тема цього номеру — День вишиванки. Чи багато ви знаєте про українську вишиту сорочку? А зможете повторити орнамент, відгадати назву вишивальної техніки і створити власне Дерево Життя?

А ще в цьому номері ви знайдете шкільний календар на наступний навчальний рік і цікаві завдання до нього. Гей, шукачі пригод, гайда до веселих справ!

⬆️

А підписатися
на безкоштовну доставку
“Мавки” можна тут!

IMPRESUM

Izdavač – Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske,
Vijeća Europe 204, Vukovar
Tel.: 095/378-1199
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748, OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040
Za izdavača: Vlado Karešin
Glavni i odgovorni urednik: Maria Pomazan
Uredništvo: Tomićeva 2, 10000 Zagreb, tel. 098 943 35 38,
e-mail: mavka@ukrzagreb.hr
Članovi uredništva: Maria Pomazan, Marija Meleško,
Viktor Filima, Dariya Pavlešen, Oksana Zhuravel,
Maryna Kyrychenko, Svitlana Rusinova,
Yevhenia Bakhtihareieva, Lyudmyla Voloshyna
Grafičko uređenje i dizajn: Oksana Zhuravel
Naklada: 500 primjeraka
Tisak: Tiskara Zelina d.d., ulica Katarine Krizmanić 1,
10380 Sveti Ivan Zelina
Časopis se izdaje uz financijsku podršku Savjeta
za nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Časopis je dvomjesečnik od 2025.,
prvo izdanje je u 07.2024. godine.

Видавець – Українська громада Республіки Хорватія,
Vijeća Europe 204, Vukovar
Tel.:095/378-1199
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748, OIB: 35971824466
Розрахунковий рахунок: PBZ HR4823400091110579040
За видавця: Владо Карешин
Головна редакторка: Марія Помазан
Редакція: Tomićeva 2, 10000 Zagreb, tel. 098 943 35 38
e-mail: mavka@ukrzagreb.hr
Члени редакції: Марія Помазан, Марія Мелешко,
Віктор Филима, Дарія Павлешен, Оксана Журавель,
Марина Кириченко, Світлана Русінова,
Євгенія Бахтігареєва, Людмила Волошина
Графічний дизайн і верстка: Оксана Журавель
Тираж: 500 примірників
Друкарня: Tiskara Zelina d.d., ulica Katarine Krizmanić 1,
10380 Sveti Ivan Zelina
Журнал видається за фінансової підтримки Ради
з питань національних меншин Республіки Хорватія.
Журнал є двомісячником з 2025 року,
перший випуск вийшов у липні 2024 року.

ЗМІСТ

Всесвітній день української вишиванки
Svjetski dan ukrajinske vezane košulje 2

Дні української культури в Пулі 4

Українська вишиванка: сім запитань 6

Магія на сцені:
як сучасні блогери та прадавні богині Весну рятували! 8

Свято української творчості та єдності у Спліті 10

Шкільний календар 11

Українські танці в Хорватії 15

Українська мова в Рієці 16

Місяць сміху у Вараждині 16

Завдання до Дня вишиванки 17

Putovanje u Lipik: lipicanci, dobra voda i tragovi Ivana Franka 18

Соня шукає дім. Комікс (епізод 2) 20

Розмальовка 22

Важлива перемога Лілі. Казка на добраніч 23

Всесвітній день української вишиванки

років 2

Щороку третього четверга травня в усьому світі відзначають свято української вишитої сорочки.

Святкувати його може будь-хто, просто вдягнувши наш традиційний одяг на роботу чи до школи. В цьому й суть: показати, що звичай носити вишиванку — живий і сучасний. А місце вишиванки — не лише в музеях і народних танцях, а й у щоденному житті українців.

Цьогоріч святу виповнилося 20 років. А придумала його колись звичайна студентка Леся Воронюк і її друзі, які прийшли на заняття у вишиванках.

Хорватські українці радо святкують день вишиванки щороку. Ось як це було цього травня!

Посольство України в Республіці Хорватія зібрало дітей і дорослих, щоб віддати шану українській вишитій сорочці.

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj okupilo je djecu i odrasle kako bi odali počast ukrajinskoj vezenoj košulji.

8 godina

Svjetski dan ukrajinske vezane košulje

Svake godine, trećeg četvrtka u svibnju, diljem svijeta obilježava se Dan ukrajinske vezene košulje.

Svatko ga jednostavno može proslaviti tako da obuče našu tradicionalnu odjeću na posao ili u školu. U tome i jest bit: pokazati da je običaj nošenja *višivanke* živ i suvremen te da vezenoj košulji nije samo mjesto u muzejima ili u narodnim plesovima, nego i u svakodnevnom životu Ukrajinaca.

Ove je godine Dan višivanke proslavio svoju 20. obljetnicu. Prije dvadeset godina osmislila ga je tadašnja studentica Lesja Voronjuk zajedno sa svojim prijateljima koji su došli na predavanja u višivankama.

Ukrajinci u Hrvatskoj svake godine rado obilježavaju Dan višivanke. Evo kako je to izgledalo ovoga svibnja!

А ось це фото нам надіслали восьмирічні Віра і Марія з Української громади міста Вараждина «Світанок».

A ovu su nam fotografiju poslale osmogodišnje Vira i Maria iz Ukrajinske zajednice grada Varaždina „Svitanok”.

Текст: Марія Помазан

А в Пулі з нагоди Дня вишиванки пройшли

Дні української культури

Ви мабуть вирізали сніжинки з паперу на Новий рік. Але чи знали ви, що ця техніка має назву — українська витинанка?

Саме з такого цікавого відкриття розпочалися «Дні української культури», присвячені Дню вишиванки, в Культурно-мистецькому товаристві українців в Істрії «Ватра».

Майстриня Світлана Білецька показала учасникам дивовижний світ витинанок. А потім кожен учасник зміг створити власну витинанку із символом «Дерево життя».

Потрібно було скласти папір навпіл, намалювати половинку дерева, а потім обережно вирізати візерунок ножицями або спеціальним ножем. У кожного вийшла своя особлива краса!

Пропонуємо тобі розфарбувати власне «Дерево життя» своїми улюбленими кольорами.

За розмальовку «Дерево життя» дякуємо AnnaDel.

«Дерево життя» — це давній український символ, який зустрічається в різних видах мистецтва. Він уособлює будову світу: внизу коріння, предки та підземний світ, посередині наше життя сьогодні, а вгорі небо, космос і Бог.

Наступного дня до Пули приїхали майстрині з Секції традицій Української громади міста Загреба. Оксана Журавель провела майстер-клас із традиційної української вишивки у техніці «заволікання». У цій техніці ниточка проходить через увесь рядочок від початку до кінця, тому потрібно бути надзвичайно уважними. Якщо випадково сильно потягнути нитку, можна зіпсувати весь візерунок і доведеться починати спочатку!

А в суботу Олеся Русінова розповіла про українські весняні пісні — гаївки та веснянки. А учасники не лише слухали історії про традиції, а й усі разом співали!

Текст: Олеся Русінова. Фото: KUDUI “Vatra”

Фото: Оксана Журавель, майстриня вишивки

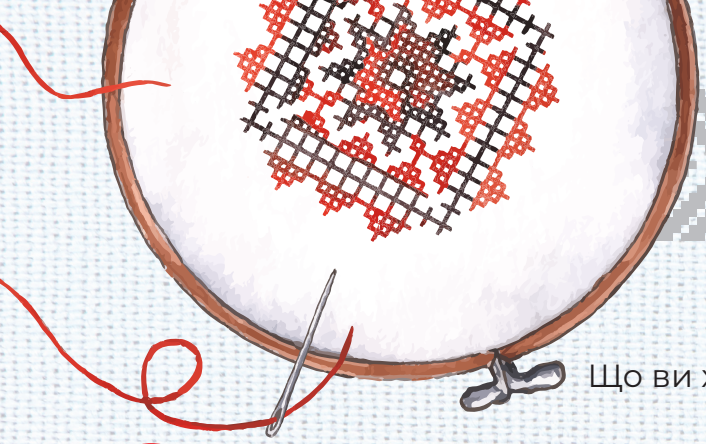

Українська сім запитань

Що ви хотіли знати про українську вишиванку, але соромились запитати?

1 Вишита сорочка чи вишиванка?

Слово «вишиванка» зустрічається у словнику Афанасьєва-Чубинського 1855 року і пояснює, що це «жіноча вишита сорочка». Також «вишиванка» зустрічається у приватному листуванні Олени Пчілки, яка мала на увазі не сорочку, а будь-що вишите. Сьогодні термін «вишиванка» більшість людей вживає як скорочення від «вишита сорочка». Це може бути і сучасна стилізована вишита блуза. А от коли дослідники говорять про автентичний одяг, частіше вживається просто слово «сорочка», бо вона не обов'язково мала бути вишитою.

2 Тільки українська?

Вишита сорочка з давніх-давен була особливою у багатьох народів світу. Люди вірили, що візерунки на тканині можуть захищати, приносити здоров'я, щастя і добру долю. Такі орнаменти називали оберегами. По всій Європі і, звичайно, на території України археологи знаходять свідчення, що в стародавні часи люди носили одяг з вишитими символами. У кожну епоху на сорочках з'являлися свої знаки — і сьогодні дослідники намагаються розшифрувати, що саме вони означали. Але хоча вишита сорочка характерна не тільки для України, в нас вона своя, особлива. А в сучасному світі саме ми, українці, зробили вишиванку одним із символів своєї нації.

3 Які візерунки вишивали давні українці?

Задовго до того, як на вишиванках з'явилися звичні нам квіти та рослини, українська вишивка була переважно геометричною. Тобто люди вишивали ромби, хрестики, лінії, трикутники, зірки. Вважалося, що саме в цих фігурах заховані давні слов'янські символи та знаки язичницьких божеств. Такі орнаменти мали особливий зміст: вони могли означати захист від злого ока, побажання врожаю, миру в родині, здоров'я рідним і близьким.

Вишивали не тільки сорочки. Особливо часто прикрашали рукави, комірці та поділ одягу, адже ці місця вважалися найважливішими для захисту. Також вишивали весільні рушники, святкові фартухи, стрічки для головних уборів та інші речі. Спочатку вишивка була для захисту, а вже потім — для краси.

вишиванка:

4 Українська сорочка має бути вишита хрестиком?

На території України відомо майже двісті різних видів вишивальних швів! До кінця XIX століття особливо популярними були шви з цікавими назвами: «лиштва», «низь», «заволикання», різноманітні «мережки». А ось вишивання хрестиком тоді вважалося лише допоміжним способом.

Все змінилося завдяки одній несподіваній речі — мильним етикеткам. Колись існувала відома Фабрика Бро-кара, яка продавала мило, а разом із ним додавала гарні папірці зі схемами для вишивки. Художники малювали ці схеми так, що клітинки на них позначалися саме хрестиками. Людям це дуже сподобалося, адже вишивати стало простіше й зручніше.

Вишивку за такими зразками називали «мильною» або «брокарівською». Для неї характерні яскраві квіткові мотиви, великі декоративні елементи і насичені кольори.

5 Вишиванка — код нації українців. Міф чи правда?

Вишиванку називають кодом нації, бо вважають, що в її візерунках збереглися традиції, символи та історія різних регіонів України. Але, на жаль, досі немає жодних доказів про певні кодові шифри із точним перекладом. Є легенди, казки, перекази про значення цих символів як оберегів. Але прочитати «код нації» ще нікому не вдалося.

6 А чому ж у різних регіонах України — різні орнаменти?

Все дуже просто: кордони України не завжди були такими, як сьогодні. У різних частинах країни в різні часи жили різні народи, і кожен додавав щось своє у традиції вишивки. Так і з'явилися особливі стилі, кольори та візерунки, які тепер можна впізнати за місцевістю.

7 Чи є щось цінне у вишиванках сучасних дизайнерів?

Звісно! Адже мода на вишивку означає, що наша культура вистояла і збереглася, незважаючи на трагічну історію, столітню окупацію і велику війну в Україні. Більше того: з'явилася ціла індустрія створення вишитих сорочок, суконь та іншого одягу на основі традиційних орнаментів. Це велика перемога!

Але до історичних фактів, традиційних орнаментів треба ставитися з повагою і відрізняти, що до нас прийшло з давнини, а що створено нашими сучасниками.

Текст: AnnaDel, етнографиня, фольклористка

Магія на сцені:

як сучасні блогери та прадавні богині Весну рятували!

Друзі, чи вірите ви в магію? А в те, що сучасний смартфон може програти в битві зі старовинним закляттям? Нещодавно глядачі в хорватському місті Пула опинилися в епіцентрі неймовірних пригод, де сучасність зустрілася з прадавніми українськими міфами. Відбулася прем'єра фентезі-вистави «Скарби весняного рівнодення»

Постановку підготувала Українська дитяча театральна студія в Пулі. Тут юні актори не просто займаються акторським мистецтвом, а стають справжніми дослідниками: під керівництвом Світлани Русінової вони вивчають українські традиції, обряди та символи, а потім оживляють їх на сцені, даруючи глядачам неймовірні відкриття.

Зазирнімо ж за лаштунки цієї історії, яка з'єднала наше минуле та майбутнє!

Уявіть двох різних подруг. Вікторія — суперсучасна блогерка. Вона не уявляє жодної хвилини без телефона, постійно знімає сторіз, шукає вайфай і міряє успіх лайками. А от її подруга Соломія — справжня знавчиня етнографії. Вона обожнює старовинні народні звичаї й таємниці предків.

Аж ось у день весняного рівнодення дівчата переносяться у прадавні часи! А там... коїться щось страшне. Підступна й холодна богиня зими Марена разом зі своїм вірним грізним слугою Віхором викрали й ув'язнили чарівну Весну! Навколо панує криги, а добрі богині Лада та Жива з усіх сил намагаються подолати лиходіїв, але їхніх чарів замало — потрібна допомога людей із майбутнього.

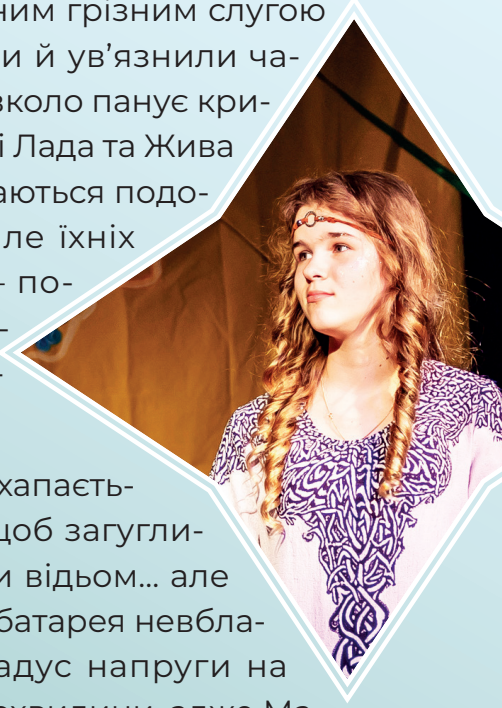

Вікторія одразу хапається за телефон, щоб загуглити, як перемогти відьом... але зв'язку немає, а батарея невблаганно сідає! Градус напруги на сцені зростає щохвилини, адже Марена так просто не здасться! Дівчатам довелося шукати силу в самих собі.

Вікторія зрозуміла, що реальний світ набагато дивовижніший за віртуальний, а Соломія згадала головну таємницю наших предків. Виявилося, що найпотужніша зброя проти вічної мерзлоти — це ДОТИК гарячого серця, справжня дружба та старовинні українські обряди!

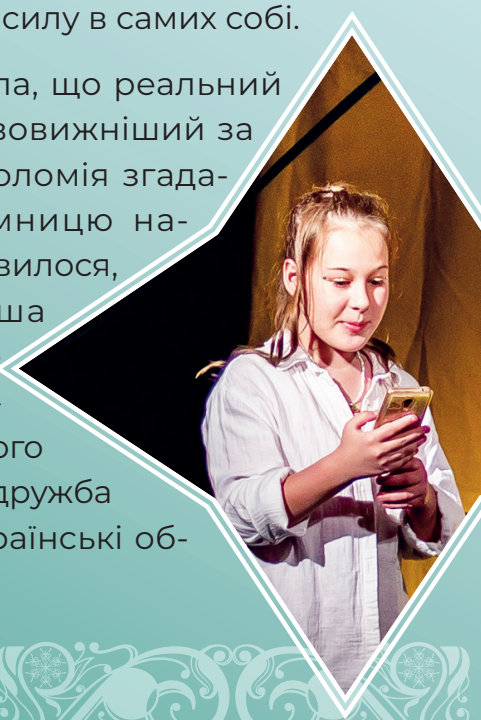

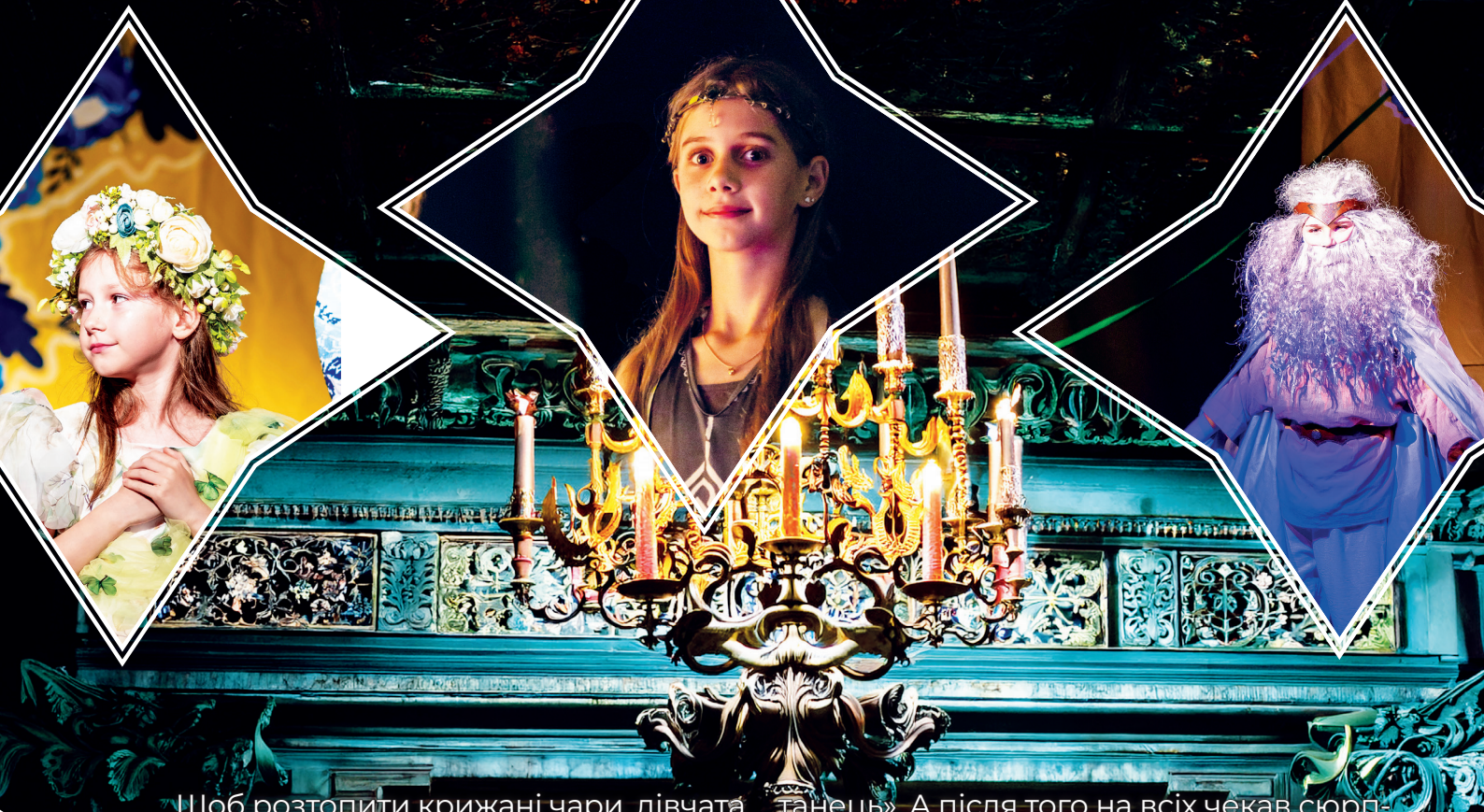

Щоб розтопити крижані чари, дівчата разом із богинями завели гучні, сонячні веснянки. А коли вони почали виводити орнаменти знаменитого Кривого танцю, Марена втратила свою злу силу і відступила. Весну було визволено, а міст між минулим нашої культури та її майбутнім — успішно збудовано!

Наприкінці вистави юні актори запросили всіх присутніх приєднатися до дійства. Діти, батьки та гості свята взялися за руки, утворили величезний живий ланцюг і разом завели «Кривий танець». А після того на всіх чекав сюрприз — частування традиційною українською випічкою. Кожен глядач отримав запашну, рум'яну булочку-жайворонка. За давнім звичаєм, саме такі смаколики випікали навесні, щоб пташки на своїх крилах принесли тепло.

Так українські актори довели: наші традиції — це живе, захопливе фентезі, яке тримає наш зв'язок із корінням і веде вперед. Головне — не дати цьому вогню згаснути!

Текст: Світлана Русінова. Фото: KUDUI „Vatra“

Свято української творчості та єдності у Спліті

23 травня у місті Спліт, у школі KMAN, за підтримки культурної спілки українців «CVIT», відбулося справжнє свято української культури та дитячого таланту.

Цей день наповнився музикою, акторською майстерністю, живописним мистецтвом і щирими емоціями. Кожен виступ був маленькою історією про сміливість та любов до творчості.

Наймолодші учасники вокальної студії під керівництвом Ірини Жайворонок створили атмосферу радості й світла, яка торкнулася кожного. А юні актори під керівництвом Тетяни Кирчік виступили з авторською виставою «Монтеккі і Капулетті» у новому сучасному прочитанні. Для багатьох дітей це був перший досвід на сцені, який вони прожили з великою щирістю та емоційністю.

Окрасою заходу стала виставка дитячих картин «Кольори майбутнього» під керівництвом Євгенії Бахтігареєвої. У своїх роботах діти показали дивовижний світ фантазії, мрій та уяви, де *НАЙТОНШИЙ* шар яскравих барв відкриває свободу самовираження та цікаве бачення майбутнього. У наступному номері ми опублікуємо їхні картини, щоб і ви могли їх добре роздивитися!

Музичну атмосферу свята продовжили виступи дітей музичної секції під керівництвом Тетяни Дулеби. А фінальним акордом заходу стали виступи учнів української школи під керівництвом викладачки української мови Діани Клаіч. Їхній спів об'єднав усіх присутніх у відчутті тепла, підтримки та любові до рідної культури й мови.

Текст: Євгенія Бахтігареєва. Фото: CVIT

Шкільний календар

Для чого потрібен календар? «Та хто ж цього не знає! — вигукнете ви. — Звісно ж, щоб знати, коли який день тижня і число місяця». Так, а ще для того, щоб пам'ятати, коли свята, пам'ятні дати й канікули!

Кожна держава світу має власні державні вихідні дні, встановлює дати початку й закінчення навчального року. А ще у кожної нації є свої важливі дні, в які люди щороку збираються, щоб разом радіти чи згадувати своїх героїв.

Ось і хорватська держава прийняла новий шкільний календар на 2026/27 навчальний рік. А ми додали до цього календаря українські свята й пам'ятні дати, щоб ви не втрачали зв'язок зі своїм корінням і громадою.

А для того, щоб цей календар став вашим особистим — хочемо запропонувати вам цікаві завдання. Вже в цьому номері ми приховали слова*, знайшовши які, ви зможете скласти цитату великого українського педагога Василя Сухомлинського. Нехай вона стане для вас дороговказом на наступний навчальний рік!

А в наступних номерах ви шукатимете спеціальні картинки. Їх можна буде наліпити на місяці, які вже промінули, щоб не забути найяскравіші враження. Зберіть їх усі!

Сам календар - теж квест. Канікули в ньому виділені зеленим кольором, хорватські свята й вихідні дні - червоним, українські свята - синім, а трагічні дати, які ми пам'ятаємо - чорним. Дати початку й закінчення навчального року теж виділені особливо. Знайдете їх?

Коли гарненько все роздивитесь, можна акуратно витягти цей розворот з журналу та приліпити календар на стіну або покласти під скло письмового столу!

Текст: Марія Помазан

*Слова виділені спеціальним однаковим шрифтом, а знайти їх можна, прочитавши статті в журналі від початку й ДО кінця. Нумо, детективи! Чи знайдете ви їх?

«_____ — _____

_____ ____ _____» —

ВАСИЛЬ СУХОМЛИНСЬКИЙ, ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПЕДАГОГ.

Вересень Rujan

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Жовтень Listopad

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Січень Siječanj

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Березень Ožujak

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Квітень Travanj

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

2026
2027

Листопад Studeni

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23 30	24	25	26	27	28	29

Грудень Prosinac

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Лютий Veljača

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Травень Svibanj

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24 31	25	26	27	28	29	30

Червень Lipanj

пн	вт	ср	чт	пт	сб	нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Важливі дати Хорватії й України

Хорватія:		
Ned	01. 11. 2026.	Svi sveti
Sri	18. 11. 2026.	Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje
Pet	25. 12. 2026.	Božić
Sub	26. 12. 2026.	Sveti Stjepan
Pet	01. 01. 2027.	Nova godina
Sri	06. 01. 2027.	Bogojavljenje ili Sveta tri kralja
Ned	28. 03. 2027.	Uskrs
Pon	29. 03. 2027.	Uskrsni ponedjeljak
Sub	01. 05. 2027.	Praznik rada
Čet	27. 05. 2027.	Tijelovo
Ned	30. 05. 2027.	Dan državnosti
Uto	22. 06. 2027.	Dan antifašističke borbe
Čet	05.08.2027.	Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja
Ned	15.08.2027.	Velika Gospa

Україна:		
Пн	24.08.2026	День Незалежності України
Чт	01.10.2026	День захисників і захисниць України
Вт	27.10.2026	День української писемності та мови
Сб	21.11.2026	День Гідності та Свободи
Сб	28.11.2026	День пам'яті жертв Голодомору
Нд	06.12.2026	День Збройних сил України
Пт	25.12.2026	Різдво Христове
Пт	01.01.2027	Новий рік
Ср	06.01.2027	Богоявлення
Ср	20.01.2027	День вшанування захисників Донецького аеропорту
Пт	22.01.2027	День соборності України
Пт	29.01.2027	День пам'яті героїв Крут
Пт	19.02.2027	День державного герба України
Сб	20.02.2027	День Героїв Небесної Сотні
Ср	24.02.2027	Річниця повномасштабного вторгнення рф до України)
Чт	25.02.2027	День української жінки (день народження Лесі Українки)
Вт	09.03.2027	День народження Тараса Григоровича Шевченка
Сб	01.05.2027	День праці
Нд	02.05.2027	Великдень
Сб	08.05.2027	День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні
Чт	20.05.2027	Всесвітній день української вишиванки
Нд	20.06.2027	Трійця
Пн	28.06.2027	День конституції України
Чт	15.07.2027	День державності України

Українські танці в Хорватії

Ави знали, що гречку можна танцювати? Саме так! І хорватські діти про це теж не знали!

29 квітня у світі святкують Міжнародний день танцю — день, коли прославляють усі види танців і радість руху. Саме цього дня Культурно-мистецьке товариство українців в Істрії «Ватра» провело майстер-клас із традиційного українського танцю в Етнографічному музеї в Пазині. На зустріч приїхали хорватські школярі — учні восьмих класів.

Разом ми говорили про гопак — один із найвідоміших і найскладніших українських народних танців у світі. А ще вчилися танцювати весняні гаївки, «Кривий танець», хороводи, «Шум» і навіть «Гречаник»!

І ні, гречаники — це не лише смачна страва. Це ще й веселий український побутовий танець, який виконують трійками. У ньому багато притупувань, швидких рухів і веселих поворотів.

Текст: Олеся Русінова. Фото: KUDUI „Vatra“

А які українські народні танці знаєте ви? І який традиційний танець ваш улюблений? Можливо, саме зараз час трішки потанцювати?

Члени Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки (Осієк) в Міжнародний день танцю взяли участь у п'ятій Танцювальній зустрічі в місті Рабац. Юні танцюристки з Осієка виконали український народний танець «Плескач».

На фестивалі також були показані сучасна хореографія та балет, а представляли їх діти з різних куточків Хорватії.

За матеріалами та фото з фейсбук-сторінки УКПТ ім. Лесі Українки.

Українська мова в Рієці

Українських шкіл у Хорватії стає все більше! Нова навчальна програма з вивчення української мови й літератури за моделлю С відкрилася в Рієці — в основній школі «Нікола Тесла».

А навчає дітей українська вчителька Алла Вітер Клем. Зараз у школі 16 учнів, що розділені на дві вікові групи: з першого по четвертий і з п'ятого по восьмий клас. Молодші — вчаться добре читати українською, слухають казки, бавляться і спілкуються рідною мовою, старші — вивчають основи граматики й найкращі твори рідної літератури.

А у вашому місті є українська школа? Розкажіть нам про це!

Місяць сміху у Вараждині

Квітневий день сміху у Вараждині тривав цілий місяць завдяки конкурсу гумореcок від Української громади міста Вараждина «Світанок». Учасники, дорослі й діти, читали улюблені гумореcки українських авторів, записували коротке відео та збирали вподобайки. З гумореcкою Павла Глазового «Зуб замучив» переміг Богдан Беляченко. А потім всі учасники ласували морозивом та вітали переможця.

Текст: Марина Кириченко
Фото: громада «Світанок»

А послухати гумореcки у виконанні переможців й інших учасників можна на інстаграм-сторінці громади «Світанок» @svitanok.varazdin

Гумореcка «Зуб замучив»

— Бачу, зуб тебе замучив,
Розігнало он щоку,
Йти до лікаря боїшся?
Я пораду дам таку:
Хворий зуб міцним канатом до вагона прив'яжи,
А як поїзд з місця зрушить, метрів тридцять пробіжи.
Потім різко зупинися й про хворобу забувай!
Поїзд вирве зуб із рота й повезе в далекий край!

Через тиждень хворий каже:
— Відірвало зразу шість!
— Шість зубів?
— Ні, шість вагонів,
Зуби вибив машиніст!

Павло Глазовий

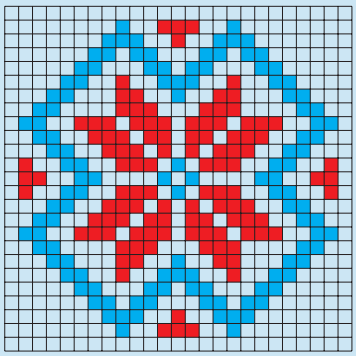

Уяви, що ти прикрашаєш вишивкою сорочку, серветку чи торбинку, і маєш перенести малюнок зі схеми на тканину! Правда, це дуже складно? Пропонуємо невеличку підготовку: спробуй намалювати кольоровим олівцем чи фломастером у клітинках той самий візерунок, що на схемі.

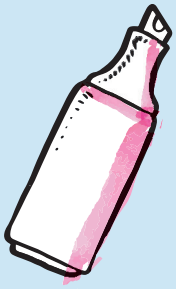

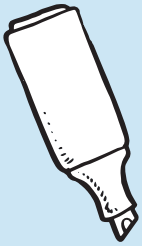

У цих клітинках ми зашифрували назву популярної української вишивальної техніки. У ній майстри та майстрині працюють зі виворітного боку тканини, уважно рахуючи нитки, а малюнок вишивки з'являється на лицьовому боці. Ти зможеш розгадати назву, якщо збереш усі літери в журналі, Написані спеціальним шрифтом. Ось таким:

АБВГҐДЕЄЖЗИІЇЙКЛМНОПРСТУФХЦЧШЩЬЮЯ

Putovanje u Lipik:

lipicanci, dobra voda i tragovi Ivana Franka

Jeste li ikada bili na izletu na kojem ste u istom danu upoznali plemenite konje, kušali ljekovitu vodu, prošetali gradom punim povijesti i pritom otkrili važne ukrajinske tragove u Hrvatskoj? Upravo takav dan doživjeli su polaznici Male zimske škole ukrajinskog jezika i kulture u Zagrebu, koji su u nedjelju, 24. svibnja 2026., krenuli na posebno putovanje* u Lipik.

Prva postaja bila je Državna ergela Lipik. Učenici su upoznali prekrasne lipicance, konje po kojima je Lipik nadaleko poznat. Oni su pravi bijeli plemići među konjima, elegantni, mirni i ponosni.

*Izlet je organizirala Ukrajinska zajednica Grada Zagreba u suradnji s Udrugom ukrajinsko-hrvatskog prijateljstva Lipik, uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih RH, predstavnika ukrajinske nacionalne manjine Grada Zagreba V. Filime te predstavnika ukrajinske nacionalne manjine Zagrebačke županije A. Pavlešena.

Srdačno zahvaljujemo na dobrodošlici Iryni Matijević

Posebno zanimljiva bila je priča o tome kako su lipicanci tijekom Domovinskog rata bili oteti, a kasnije su vraćeni u Lipik. Ta priča pokazuje koliko su ovi konji važni ne samo kao životinje, nego i kao dio identiteta grada.

A onda je uslijedio trenutak koji je mnogima bio najdraži: susret s najstarijim lipicancem i najmlađim ždrebetom, starim samo dvanaest dana! Možete li zamisliti tako malo ždrijebe? Još nesigurno stoji na svojim nogama, a već je velika zvijezda izleta. Naravno, svi su ga željeli vidjeti, fotografirati i zapamtiti.

Nakon susreta s lipicancima izlet se nastavio šetnjom do parka i spomenika Ivanu Franku. Ivan Franko bio je jedan od najvećih ukrajinskih književnika, mislilaca i boraca za kulturu svoga naroda. U Lipiku je boravio 1908. godine, a njegov spomenik danas podsjeća da su ukrajinski tragovi u Hrvatskoj duboki i važni.

Na mjestima koja svjedoče o ukrajinskoj prisutnosti, te koja su povezana s Ivanom Frankom, sudionici su se ponosno fotografirali s ukrajinskom zastavom. Kod spomenika Ivanu Franku bilo je posebno svečano, posebice kad su sudionici izleta zapalili svijeću. Bio je to trenutak poštovanja i zahvalnosti. Učenici su mogli osjetiti da povijest nije samo nešto o čemu čitamo u knjigama. Povijest živi u ljudima, mjestima, jeziku, pjesmama, zastavama i uspomenama, ali i teče ljekovitom vodom ovoga kraja.

Jer Lipik je i grad vode! Program se nastavio šetnjom kroz grad, a sljedeća je postaja bila Vila dobre vode, interpretacijski centar i muzej u kojem voda nije samo voda, nego prava junakinja priče koja krije odgovore na mnoga pitanja: zašto je važna, kako je oblikovala Lipik i zašto su baš zbog nje ljudi odavna dolazili u ovaj grad.

Tako su učenici u jednom danu učili na najljepši mogući način: hodajući, gledajući, slušajući, pitajući, fotografirajući se i družeći se.

Ovaj izlet pokazao je da se ukrajinski jezik i kultura mogu učiti svugdje: u učionici, u autobusu, kraj spomenika, među lipicancima, uz izvor vode i među prijateljima.

Tekst: Dariya Pavlešen
Foto: UZGZ

Соня шукає дім (епізод 2)

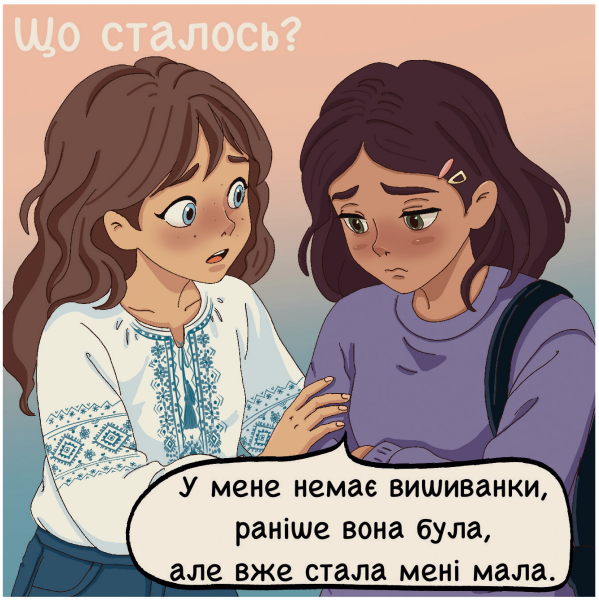

Ідея і комікс Євгенії Бахтігареєвої

Важлива перемога Лілі

Казка на добраніч

На планеті Орхідейній жила дівчинка, схожа на метелика. У неї були красиві крильця, що переливалися різними кольорами. Вона дуже любила вбиратися, особливо їй подобалися спіднички та сукні з найкрасивіших квітів, які тільки росли на планеті. Ще вона любила фарбувати нігті та приємно пахнути квітковими ароматами. І взагалі їй подобалося все квітуче, зростаюче, літаюче й дзижчаче.

Щодня вона пила смачне тепле какао з молоком і обов'язково з чимось солоденьким під свої улюблені мультфільми.

На перший погляд може здатися, що все ідеально.

Але ви навіть не повірите в те, що сталося далі!

Наша красуня Лілі зіткнулася з цілком справжньою... шкідливою... звичкою!

Ця шкідлива звичка так і називається шкідливою, бо підкралася дуже тихо, але внесла безлад у життя дівчинки. Вона змушувала Лілі шкодити крильцям, потираючи й загинаючи їх.

Здавалося б — нічого страшного, але від цього крильця ставали тьмяними й вигнутими.

Лілі думала:

«Чому мої крильця не блищать так, як раніше? Навряд чи через те, що я загинаю їх ось так і ось так. Але... що, як я стала гірше літати саме через цю звичку? І як тоді я зможу взяти участь у змаганнях з польотів, до яких так довго готувалася?! Мені так подобається літати наввипередки й вбиратися, а ще на змаганнях так весело. У них беруть участь мої подружки і навіть дівчатка з інших куточків моєї чудової планети, а мені так цікаво з ними позмагатися й дізнатися, як їм там живеться!»

У своїх роздумах Лілі й не помітила, як вона знову...

Тим часом почувся якийсь дивний звук, схожий на сигналізацію:

«Віу-віу-віу, бем-бем-бем!»

Звук лунав з верхнього поверху, де жив робот-пилосос на ім'я Пилосос Робертович. Ох уже ця шкідлива звичка будинку передавати гучні звуки всім сусідам!

— Вибачте! — вигукнув ще хтось згори. — Уперше чую сигналізацію в пилососів. Такий гарний, чорний, блискучий, оченята — як два вогники, і рот усміхнений, але цей звук...

«Бах! Бах! Бах!»

— От ще й у все постійно врізається! Це ж твоя най-найшкідливіша звичка, Робертович!

— А в тебе взагалі немає шкідливих звичок, у тебе є звичка шкодити, — пожартував пилосос над господарем.

З квартири вище пролунав сміх.

— Зате почуття гумору в тебе чудове!

І знову пролунав «Бах!», ще сильніший, ніж раніше, навіть світло в будинку згасло. Лілі аж здригнулася, а Пилосос Робертович затих...

— Колись давно і я зіткнулася з не зовсім корисною звичкою, — звернулася до Лілі бабуся, потім підійшла ближче й укрила її теплим пледом. — І знаєш, я тебе чудово розумію. І навіть знаю, як упоратися з твоєю! Її можна легко перемогти простим нагадуванням про неї!

— Це як? — поцікавилася Лілі.

— Ми можемо придумати чарівне слово-налаштування. Щойно я помічу, що ти загинаєш свої крильця, я одразу скажу це слово...

— Бабусю, нехай це буде слово «краса»!

— Чудова ідея, Лілі! Домовилися! Як тільки я скажу слово «краса», ти одразу припиняєш торкатися своїх крилець.

Мені, наприклад, це дуже допомогло свого часу! Спочатку я підказуватиму тобі, а потім ти й сама зможеш згадувати про нашу домовленість і виправлятися. І ще пам'ятай: твоя краса — у твоїх руках! Дуже важливо проявляти турботу й дбайливо до себе ставитися!

І знову пролунав звук:

«Віу-віу-віу, бем-бем-бем!»

Світло ввімкнулося, і пилосос знову запрацював. Господар пилососа спустився сходами і постукав у квартиру, де були бабуся з Лілі. Чоловік вибачився за те, що світло зникло через його робота-пилососа. А також похвалився, що змінив налаштування, щоб той більше не врізався в стіни. Тепер цей милий помічник працює справно й прибирає не лише сміття, а й поганий настрій. Адже у Робертовича чудове почуття гумору!

Бабуся й Лілі посміялися з того, що правильне налаштування потрібне не лише роботам. Сміючись, Лілі вже почала терти крильце, аж тут бабуся вигукнула: «Краса!»... «Ой», — сказала Лілі й миттєво зупинилась.

Чарівне слово швидко подіяло, і шкідливій звичці не залишилося нічого іншого, як просто піти. Невдовзі Лілі зовсім перестала загинати свої крильця й узяла участь у змаганнях з польотів. Вона підкорила *СЕРЦЯ* усіх членів журі й посіла перше місце в номінації «Найкрасивіші й найміцніші крильця». Їй навіть вручили мерехтливий кубок!

Але Лілі зрозуміла, що головна перемога була все ж над собою — над своєю шкідливою звичкою. Дівчинка стала по-справжньому щасливою і дуже собою пишалася, а побачивши кубок, Лілі завжди згадувала цю дивовижну історію!

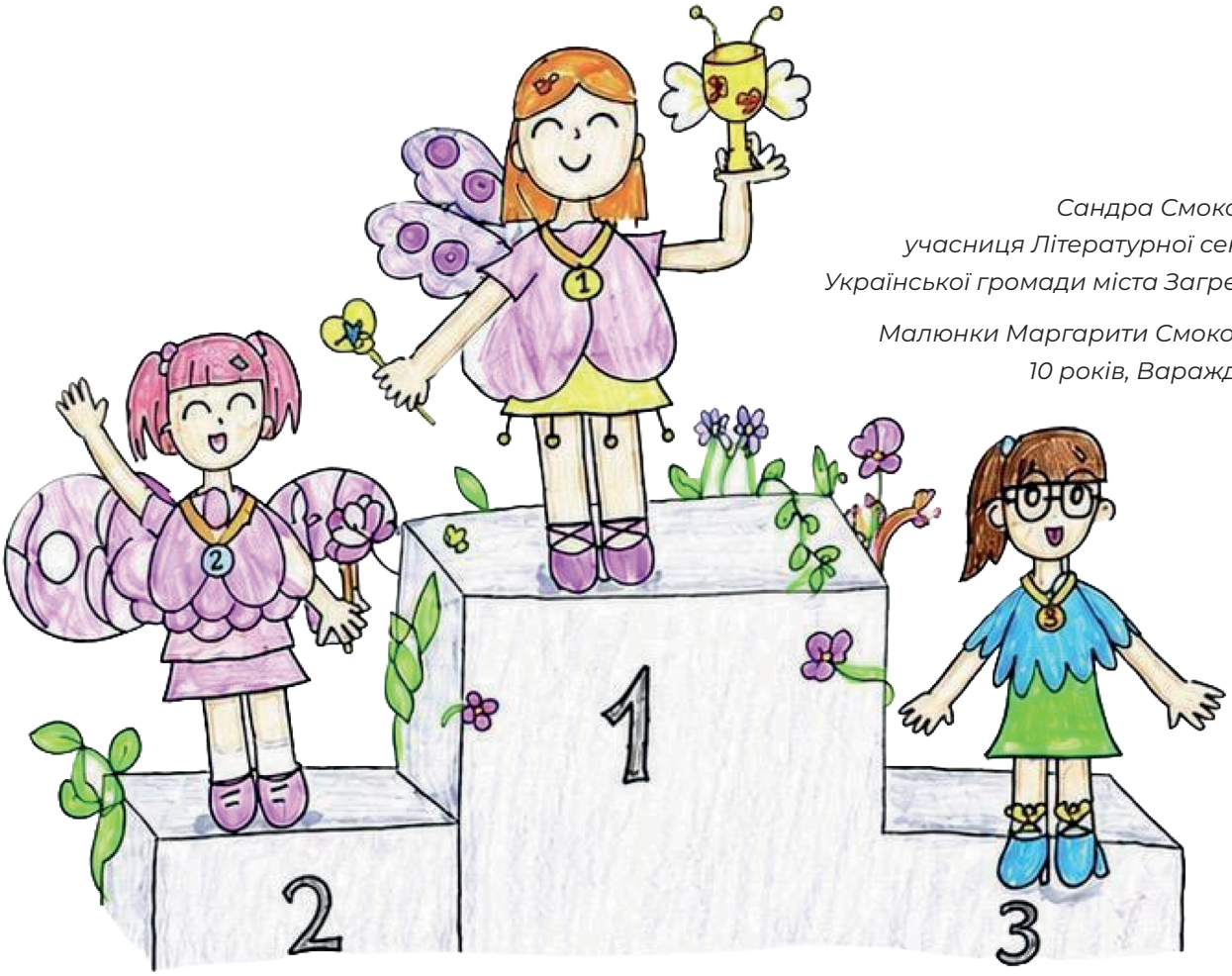

Сандра Смокова,
учасниця Літературної секції
Української громади міста Загреба.

Малюнки Маргарити Смокової,
10 років, Вараждин

OLUJA ZA UKRAJINU

MIR KROZ SNAGU!

Hvala svima koji podržavaju Ukrajinu! Vi možete doprinijeti svojim prilogom povratku mira u Ukrajinu i biti sigurni kako će stići i doći tamo gdje treba.

Ukrajinska Zajednica Grada Zagreba
Žiro račun u Raiffeisen banci: 2484008-1135244382
IBAN: HR2324840081135244382
Sa naznakom: Oluja za Ukrajinu

UKRAJINSKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA

CVIT SPLIT

LIPIK

KULTURNO DRUŠTVO LJUBLJANA – KYIV
www.razom.si
www.situacija.si